

{pmx}

CONSULTING GROUP KFT.

TAX REVIEW

VIII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM | 2012. DECEMBER

Kedves Olvasó!

2012. szeptember 6-án két fontos, magyar vonatkozású ügyben is döntést hozott az Európai Bíróság. Az ügyek tipikus magyar helyzeteket érintenek, amelyekben egyrészt a Közösségen belüli termékértékesítésre vonatkozó áfamentesség alkalmazását (Mecsek-Gabona ügy), valamint az adóalanyok áfa levonási jogát (Tóth G. ügy) vitatta az Adóhatóság. 2012. december 6-án egy további, bolgár ügyben is ítéletet hozott a Bíróság a levonási jog megtagadása témakörében immár az említett két magyar ügyre történő hivatkozással is.

A következőkben röviden összefoglaljuk az Európai Bíróságnak az ítélethozatal során tett legfontosabb megállapításait. Ezek mind a jövőbeli adóvizsgálatok során esetlegesen előforduló viták, mind a folyamatban lévő vagy már korábban lezárt vizsgálatok vonatkozásában hivatkozási alapot szolgáltathatnak Ügyfeleink védelmében.

Amennyiben a hírlevélben foglaltakkal kapcsolatban bármilyen kérdésük merülne fel, állunk szíves rendelkezésükre!

Szalai János adószakértő, partner

Pásztor László, adószakértő

EB ÍTÉLETEK ÁFA ÜGYEKBEN

TARTALOMJEGYZÉK

1. Mecsek-Gabona ügy (C-273/11)
2. Tóth Gábor ügy (C-324/11)
3. Bonik EOOD ügy (C-285/11)

1. MECSEK-GABONA ÜGY (C-273/11)

Kérdés

Az ügy fő kérdése, hogy az értékesítő adóalanynak **Közösségen belüli értékesítés** esetében hogyan kell eljárnia annak érdekében, hogy az értékesítés az **adómentesség feltételeit teljesítse**.

Háttér

A Mecsek-Gabona egy olaszországi bejegyzésű, érvényes olasz közösségi adószámmal rendelkező partnere részére értékesített gabonát 2009 szeptemberében. A gabona kiszállítását a partner cég megbízásából végezte egy szállító, a fuvarozó által lebélyegzett CMR-fuvarleveleket a Mecsek-Gabona másolatban kapta meg. Az olasz partnervállalkozás közösségi adószámát ugyanakkor az olasz adóhatóság 2010-ben, 2009 áprilisára visszamenőleges hatállyal törölte. Az Adóhatóság ezek alapján azt állapította meg, hogy a Mecsek-Gabona nem tudja bizonyítani az áfamentességet élvező Közösségen belüli

értékesítések tényleges megtörténtét, így áfahiányt, adóbírságot és késedelmi kamatot számított fel az értékesítések után.

A Bíróság ítéletének indoklása

Az Európai Bíróság ítéletében a következőkre hívta fel a figyelmet: az Áfa Irányelv szerint a Közösségen belüli áfamentes értékesítés tárgyi feltétele a termék **tulajdonjogának átruházása és másik közösségi adóalany részére, és a terméknek a termékértékesítés tagállamából történő kiszállítása**. Mivel az Adóhatóság a tulajdonátruházás (a fuvarszközre való felrakodás) tényét nem vonta kétségbe, ezért az egyedüli kérdés az, hogy az áru elszállításra került-e Magyarországról. Jelen esetben a megállapodás alapján **a vevő szervezte** az árunak Magyarország területéről történő **kiszállítását**. A kiszállítás igazolására az Áfa Irányelv nem tartalmaz tételes szabályozást, az a tagállamok hatásköre. Ugyanakkor az ismertetett hatályos magyar szabályozás csak azt írja elő, hogy az értékesítést igazolni kell, a megkövetelt bizonyíté-

Mecsek - Gabona ügy (C-273/11)

Ítélet

A Bíróság ítélete szerint az Áfa Irányelv rendelkezései alapján a Közösségen belüli termékértékesítés adómentessége abban az esetben tagadható meg, ha objektív körülmények alapján bizonyítást nyer, hogy az eladó nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének, illetve tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy adócsaláshoz járul hozzá, és nem tett meg minden tőle ésszerűen elvárható intézkedést, hogy elkerülje az adócsalásban való részvételt.

kok köre az ügylet konkrét körülményeitől függ, így az adóalanyt terhelő bizonyítási kötelezettség tartalmát a szokásos gyakorlat alapján kell meghatározni. Ezzel kapcsolatban a **Bíróság megjegyezte, hogy a jogbiztonság elve megköveteli, hogy az adóalanyok valamely ügylet megkötése előtt**

ismerjék adókötelezettségeiket. Továbbá a Bíróság ítélkezési gyakorlatában már korábban is kimondta, hogy ha nem létezik olyan kézzelfogható bizonyíték, amely a kiszállítás megtörténte utalna, akkor nem biztosítja az áfamentesség helyes és egyszerű alkalmazását, ha arra kötelezik az adóalanyt, hogy erre nézve bizonyítékot nyújtson be. Márpedig azon esetekben, amennyiben a Közösségen belüli értékesítés során a megállapodás szerint a vevő szervezi a kiszállítást, **az eladó részéről meglehetősen nehézségekbe ütközik a kiszállítás megtörténtének bizonyítása.** Erre vonatkozóan a Bíróság kimondta, amennyiben a vevő az, aki nem tesz eleget a kiszállításra vonatkozó kötelezettségének, akkor az utóbbi – és nem az eladó – tartozik áfa-fizetési kötelezettséggel az adott tagállamban. **A magyar kormány ugyanakkor hivatkozott arra, hogy a Mecsek-Gabona az ügyben rosszhiszeműen járt el,** mivel bár olasz partnerét nem ismerte korábról, mégsem kért tőle semmilyen biztosítékot, a partner adószámát csak az ügyletet követően

ellenőrizte, és semmilyen további információt nem szerzett be vevőjéről, de közben elfogadta a vételár halasztott megfizetését is.

Ezzel kapcsolatban a Bíróság arra hívta fel a figyelmet, hogy az Áfa Irányelvben foglaltak szerint megtagadható az áfamentes értékesítéshez való jog, feltéve, hogy **objektív körülmények** alapján bizonyítást nyer, hogy az eladó nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének, illetve **tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy** az általa teljesített ügylettel **adócsaláshoz járult hozzá,** és nem tett meg minden tőle ésszerűen elvárható intézkedést annak érdekében, hogy elkerülje az adócsalásban való részvételt.

Ami pedig az olasz partner adószámának visszamenőleges törlésére való hivatkozást illeti az Adóhatóság részéről, a Bíróság hangsúlyozta, hogy az olyan nemzeti intézkedés, amely a Közösségen belüli termékértékesítés áfa alóli mentességére való jogosultságot a tartalmi követelményeket figyelmen kívül hagyva alapvetően alaki követelményektől

teszi függővé, meghaladja az adó pontos beszedésének biztosításához szükséges mértéket, kivéve ha emiatt nem lehet bizonyítani a tartalmi követelményeknek való megfelelést. Az olasz partner adószámának visszamenőleges törlésére történő ilyen hivatkozás értelemszerűen nem felel meg ennek a kritériumnak, tehát túlzó intézkedésnek minősül.

2. TÓTH GÁBOR ÜGY (C-324/11)

Kérdés

Az ügy fő kérdése, hogy megtagadható-e az **áfa levonásának a joga** a számlát befogadó adóalanytól, **ha a számlát kibocsátó alvállalkozói láncban szabálysértést vagy törvénysértést követtek el.**

Háttér

Tóth G. építőipari tevékenységet végzett, melybe alvállalkozóként M. L. egyéni vállalkozót is bevonta. Az alvállalkozó adókötelezettségeit már évek óta nem teljesítette, továbbá alkalmazottai foglalkoztatását nem

jelentette be, sőt vállalkozói igazolványát a kérdéses munkák időtartama alatt az illetékes jegyző visszavonta. Az Adóhatóság mindezek miatt az M. L. által kibocsátott számlák hitelességét megkérdőjelezte és Tóth G. áfalevonási jogát elutasította.

A Bíróság ítéletének indoklása

A Bíróság a következőket jegyezte meg:

Az áfalevonási jog a héa mechanizmusának szerves részét képezi, és fő sza-

bály szerint nem korlátozható. Az áfalevonások rendszerének az a célja, hogy a vállalkozót teljes egészében mentse valamennyi gazdasági tevékenysége keretében fizetendő vagy megfizetett héa terhe alól. Az áfalevonási jog keletkezésének anyagi feltétele, hogy az azt megalapozó szolgáltatást az adóalany az áfaköteles tevékenységéhez használja fel – ahogy ez Tóth G. esetében is történt.

Ami az alvállalkozó adóalanyi minősítését

illeti, a fogalmat a Bíróság szerint tágan kell értelmezni. Ez azt jelenti, hogy az adóalanyiságot maga a gazdasági tevékenység végzése eredményezi, nem az adóalanyként történő bejegyzés, vagy hatósági engedély. Ennek megfelelően az Adóhatóság nem utasíthatja el az áfalevonásra való jogot amiatt, hogy a számlakibocsátó nem rendelkezik egyéni vállalkozói igazolvánnyal ha a számla az Áfa Irányelvben megkövetelt valamennyi adatot egyébként tartalmazza.

Az alvállalkozó által foglalkoztatott be nem jelentett munkavállalókat illetően, a Bíróság szerint az Adóhatóság csak abban az esetben tagadhatja meg az áfa levonás jogát, amennyiben **objektív körülmények alapján bizonyítaná azt, hogy a számlát befogadó adóalany tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy a kérdéses ügylettel az alvállalkozó által elkövetett adócsalásban vesz részt.**

Arra vonatkozóan, hogy az előző bekez-

Tóth Gábor Ügy (C-324/11) - Ítélet

A számla befogadjának az áfa levonására való jog nem korlátozható az alapján: (1) ha a számlakibocsátó egyéni vállalkozó igazolványát a számla kibocsátását megelőzően visszavonták; (2) ha a számlakibocsátó vállalkozó be nem jelentett alkalmazottakat foglalkoztatott. A Bíróság megjegyzi, hogy az áfalevonás joga csak abban az esetben utasítható el, ha az Adóhatóság objektív körülmények alapján megállapítja, hogy a számla címzettje tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy a kérdéses ügylet lebonyolításával a szolgáltatásban részt vevő alvállalkozó által elkövetett adócsalásban vesz részt. Nem tekinthető ugyanakkor az adócsalásban való részvételre utaló objektív körülménynek az, ha a számlát befogadó adóalany nem ellenőrizte, hogy a munkát végző alkalmazottakat az alvállalkozók bejelentették-e, azaz ez alapján nem utasítható el az áfalevonás joga.

désben említett objektív körülménynek minősül-e az, hogy a számlát befogadó adóalany nem ellenőrizte, hogy a számlakibocsátó alvállalkozó rendelkezik-e a szükséges munkavállalókkal, teljesítette-e a rájuk vonatkozó bejelentési kötelezettségét és hogy ténylegesen azok a munkavállalók teljesítették-e a szóban forgó munkákat, **a Bíróság megjegyzi, hogy főszabály szerint az Adóhatóság feladata az adóalanyoknál az adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzése.** Ez alapján **az adóalany részéről az ellenőrzés elmaradása nem minősül olyan objektív körülménynek, amely az áfalevonás jogának megtagadását eredményezhetné.**

A Bíróság elvetette az Adóhatóság azon érvelését, hogy a fentiek alapján

megállapítható, hogy a szolgáltatás ténylegesen nem a számlán szereplő felek között valósult meg. A Bíróság megjegyzi, hogy az áfalevonási jog hasonló helyzetekben csak akkor utasítható el, ha az Adóhatóság objektív körülmények alapján megállapítja, hogy a számla címzettje tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy a levonási jogának megalapozására felhozott ügylettel az említett számlakibocsátó vagy a láncban korábban közreműködő gazdasági szereplő által elkövetett adócsalásban vesz részt.

3. BONIK EOOD ÜGY (C-285/11)

Az ügy fő kérdése, hogy megtagadható-e az **áfa levonásának a joga** a számlát befogadó adóalanytól, **ha a kérdéses ügyletet megelőző értékesítések körülményei alapján azok nem telje-**

sítettségére lehet következtetni?

A Bíróság szerint, mivel a levonási jog megtagadása kivételt képez e jog általános elvének alkalmazása alól, az Adóhatóság feladata, hogy a jogilag megkövetelt módon bizonyítsa azon objektív körülmények fennállását, amely alapján megállapítható, hogy az adóalany tudta, hogy adócsalásban vett részt.

Bonik EOOD Ügy (C-285/11) - Ítélet

Az Irányelv rendelkezéseivel ellentétes ha az adóalany hea-levonási jogát anélkül utasítják el, hogy objektív körülményekre figyelemmel megállapításra kerülne, hogy ezen adóalany tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy a levonási jog megalapozására felhozott ügylettel az értékesítési láncban korábban vagy később elkövetett csalásban vesz részt..

FELELŐSSÉG

A {pmx} Tax Reviewt a lehető legnagyobb gondossággal készítjük, ugyanakkor tekintetbe kell venni, hogy egy ügylet jogi megítélését számtalan egyedi, specifikus információ és körülmény befolyásolja. Ezért konkrét esetben kérjük mindig konzultáljon szakértőinkkel! A {pmx} Tax Reviewban leírtak a hírlevél-jellegéből adódóan csupán általános tájékoztatásul szolgálnak. Így ezen információk nem helyettesítik a szakmai tanácsadást, konzultációt és nem szolgálnak bármely üzleti döntés alapjául. Amennyiben a jövőben nem szeretné a {pmx} Tax Review számait megkapni, kérjük írjon az info@pmxconsulting.hu címre.